

Hr Mati Sepp
Hoiame Loodust MTÜ
juhatuse liige

Teie 10.01.2024

Meie 07.02.2024 nr 3-2.1/2024/147

Vastus pöördumisele

Austatud härra Sepp

Pöördusite Riigimetsa Majandamise Keskuse (edaspidi RMK) poole seoses raietega kuuse-kooreüraski kahjustuskolletes ning kuuse-kooreüraski ohjamise juhendit puudutavaga. Oma kirjas soovisite, et RMK täiendaks dokumenti „Kuuse-kooreüraski seire ja arvukuse vähendamise juhend.“ Lisaks juhtisite tähelepanu, et kuuse-kooreüraski kollete raiumine talvel soodustab hoopis kahjurite levikut ning selliste raietega on Teie hinnangul toime pandud metsaseaduse § 42 rikkumine.

Esmalt soovime Teiega taustainfoks jagada mõningast teavet naaberriikidest Lätist ja Leedust. Mõlemas nimetatud riigis on sarnased probleemid nagu Eestis – kuuse-kooreüraski kahjustused on aastast aastasse võtnud järjest suuremad mõõtmed.

Selleks on käesoleva kirja lisas 1 välja toodud Läti metsades möödunud aastal kuuse-kooreüraski tõttu hukkunud kuuskede osakaal ning lisas 2 on esitatud Leedu 2023. aasta üraski seire andmed. Mõlemad lisad näitavad väga ilmekalt, et kuuse-kooreüraski kahjustused on meie regioonis tõsiseks ning jätkuvalt progresseeruvaks ohuks kuuskedele. Seega võib vaid nentida, et selle kahjuri leviku põhjused on palju laiemad ning mitmetahulisemad kui pelgalt näiteks talvised raied kuusikutes.

Tulles tagasi Teie pöördumise juurde, siis seda läbiv probleemipüstitus näib olevat RMK talviste lankide ja nende kuuse-kooreüraskiga seotus. Esmalt peame vajalikuks täpsustada, et kuna Teie kirjas puuduvad näited konkreetsete raiete näol, siis kahjuks ei pruugi me ka Teile ses osas võib-olla ammendavaid selgitusi anda. Kindel on aga see, et RMK ei teosta talvisel perioodil kuuse-kooreüraski kahjustuskollete ohjamist, justnimelt Teiegi poolt välja toodud metsakahjurite talvitumise tõttu. Samal põhjusel ei ole ka juhendis „Kuuse-kooreüraski seire ja arvukuse vähendamise juhend“ käsitletud talviseid raieid ning nende sellesse dokumenti lisamine ei ole seega ka põhjendatud.

Talvel teostatakse külmunud pinnase esinemisel, pinnasekahjustuste vältimiseks, raieid kindlasti ka aladel, kus võib mingil määral esineda erinevas vanuses kuuse-kooreüraski kahjustusega puid, kuid tegemist on seega üldjuhtudel puudega, kust üraskid on lahkunud, sest kahjustus on juba sedavõrd vana. Omakorda tähendab see, et selliste puude raiega ei ole ka ohtu kuuse-

kooreüraskitest toituvatele entomofaagidele, sest ka neil pole toidubaasi puudumise tõttu olnud põhjust selliste kuuskede koore all möödunud vegetatsiooniperioodil elada ega veel vähem sinna talvituma jääda.

Lisaks vajab ka mainimist, et tormimurru ja -heite, lumemurru, samuti tugevalt nõrgestatud kuuskede likvideerimine enne üraski lendluse algust (sh ka talvel) omab siiski ka kahjustusi ennetavat mõju, sest see vähendab kuuse-kooreüraski sigimisvõimalusi. Samuti on talvistel raietel võimalik jätta juba kevadiseks kuuse-kooreüraskite lendluse alguseks metsa püünispuid. Talvel raiutud püünispuu toimib kevadel raiutuga eeldatavasti võrreldava efektiivsusega, sest talvel varutud puu suudab veel kuni suveni säilitada üraskile piisaval määral niiskust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erko Soolmann
RMK juhatuse liige

Lisad: 1. 2023 kuuse-kooreüraski kahjustused Lätis
2. 2023 kuuse-kooreüraski seire andmed Leedus

676 7500, erko.soolmann@rmk.ee